

Biblioteca partener în realizarea programelor educaționale

Drd. Letiția BURUIANĂ,
Șef Șerviciu Relații cu Publicul
Biblioteca "V. A. Urechia", Galați, România

Unul dintre cele mai importante deziderate ale bibliotecilor publice este cel de a oferi utilizatorilor săi programe de educație permanentă. Biblioteca se înserează pe traseul formării și al desăvârșirii personalității umane începând de la cele mai fragede vârste, încă dinainte ca individul să învețe să scrie și să citească, apoi în cadrul procesului de educare formală și, mai departe, prin oferta sa, biblioteca vine în întâmpinarea unor necesități care privesc evoluția individuală, formarea intelectuală, dorința de inserție socială sau nevoile afective, de socializare și de educație estetică.

Scăderea interesului pentru lectură în anii postrevoluționari nu a afectat, în mare, aflusul de cititori la multe din bibliotecile publice, înregistrându-se, în mod paradoxal, creșteri semnificative a numărului acestora. Acest fapt se datorează, pe de o parte, flexibilității instituțiilor de a se adapta la cerințele beneficiarilor, iar pe de altă parte, unor acumulări anterioare. Cele mai importante biblioteci județene din România, printre care și cea gălățeană au în spate o tradiție centenară, un fond valoros de documente, greu și chiar imposibil de constituit pentru bibliotecile mai tinere și un sistem informațional bine consolidat și modernizat. Astfel, aceste biblioteci rămân în viața comunității locuri de referință în ce privește oferta de informare și educare.

Dacă, pe segmentul de vîrstă cuprins în

zona formală a educației (se înțelege prin aceasta orice formă de învățămînt finalizată prin examene, teste, diplome recunoscute oficial), biblioteca județeană acționează împreună cu școala, cu alte tipuri de biblioteci și organizații educative, pentru unii dintre adulți rămîne o opțiune aproape singulară.

Interesul adulților pentru educație și cultură scade substanțial după ce aceștia părăsesc sectorul educației formale și doar necesitățile de reconversie profesională sau de dezvoltare profesională (formare continuă) îi mai revigorează.

Este știut faptul că în ce privește dezvoltarea personală, preocupările pentru petrecerea timpului liber, pentru sănătate, îmbunătățirea relațiilor interumane și exercitarea unor aptitudini artistice sau de altă natură, se înregistrează un dezinteres cronicizat. Cauzele acestui dezinteres sînt arhicunoscute: televiziunea, oferta culturală slab calitativă a instituțiilor de cultură sau, dimpotrivă, uneori prea elitistă.

Pe fondul acestei crize, biblioteca încă reușește să mențină atenția unei părți din acest segment de populație. Prin colecțiile cu caracter enciclopedic, serviciile variate și acces îmbunătățit prin tehnologiile moderne, biblioteca poate să vină în întâmpinarea unor categorii variate de cititori adulți de la șomerii, la cele mai simple ocupații, pînă la perfecționarea specialiștilor.

Educația adulților, ca parte componentă a educației permanente, trebuie să interacțione-

ze într-o mai mare măsură cu cetățeanul. Vom putea atenua efectele tranziției, problemele cauzate de pauperizarea materială și, mai ales, spirituală? Cum putem preîntâmpina stresul, alienarea, relațiile interumane maladive care ne pot măcina existența de zi cu zi? Iată întrebări cu răspuns incert.

Este necesară o acțiune cât mai concentrată a instituțiilor de educație și de cultură, a liderilor intelectuali și sociali, căci biblioteca este și poate fi într-o mai mare măsură un spațiu public mediator al dialogului cultural și un centru de educație permanentă.

Parteneriatele educaționale – o investiție pentru viitor

Din practica Bibliotecii Publice V. A. Urechia putem menționa o experiență în care aceasta a fost implicată mai mult decât un simplu partener, ci în calitate de coordonator regional în cadrul unui festival național de educație permanentă. Astfel, am avut șansa de a aduna o diversitate de instituții partenere locale și de a organiza activități prin care granițele între educația formală, non-formală și informală erau anulate. Festivalul **Șanselor Tale**, subintitulat și "săptămâna educației permanente", a fost lansat în Marea Britanie în 1992, în România a fost implementat în 2000, iar la Galați în 2005 (au avut loc până acum edițiile a VI-a și a VII-a). Scopul acestuia este promovarea și recunoașterea oficială a conceptului "educație pe tot parcursul vieții". Printre obiectivele principale menționăm: promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții, acțiunea sinergică a educației formale, non-formale, informale, înlocuirea competiției cu cooperarea și promovarea parteneriatelor pentru susținerea procesului de învățare continuă, transfer de bune practici la nivel național și european.

Grupurile țintă sînt reprezentate de diverse categorii de vîrstă și socio - profesionale.

Promotorul și coordonatorul festivalului este Asociația Universităților Populare Ger-

mane, prin filiala sa în România.

Partenerii constanți la nivel național sînt Camera Deputaților (prin comisii de specialitate), ministere, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, Asociația Națională a Bibliotecilor Publice din România, instituții din 31 de județe ale țării, etc.

În 2005 și 2006 activitățile au fost planificate atît în mediul rural, cu sprijinul bibliotecilor din județ, față de care Biblioteca V. A. Urechia îndeplinește și rol metodologic, cît și în mediul urban în orașele județului: Galați - urban; Tecuci - urban; Tg. Bujor - urban; Independența - rural; Slobozia Conachi - rural; Tudor Vladimirescu - rural.

Tipuri de activități planificate pentru FST 2005 au fost seminarii (în număr de 2), expoziții (6), workshop-uri (3), dezbateri (5), târguri ale ofertelor educative (1). Au mai fost organizate și alte tipuri de activități: seară de umor (1), seară culturală germană (1), concurs de fotografie (2), concurs de personaje literare (1), lansare de carte (1), medalion cultural (1), ore de lectură (în grup) (2).

Din tematica abordată menționăm: educația permanentă, drepturile omului, tradiții culturale și obiceiurile populare, integrarea culturală a românilor plecați la muncă în Europa, comunicarea în grup, cultura minorităților etnice, integrarea socială a tinerilor, arta și hobby-urile ca formă de educație și divertisment.

Manifestările s-au adresat atît publicului larg (8 activități), dar și unor grupuri speciale: șomerilor (3), agenților economici (3), persoanelor cu nevoi speciale / marginalizate (2).

Nu au fost uitați nici cei care sînt în mod frecvent beneficiarii activităților noastre culturale : elevi și studenți (10 activități), scriitori (2), cadre didactice (2), minorități etnice (2) .

Au fost implicate în organizarea evenimentelor diferite instituții fie în calitate de gazdă

a evenimentului, fie organizator sau invitat, astfel: *Primăria* – invitat, *Consiliul Județean* – invitat, unități de învățământ – organizator/invitat/gazdă, Biblioteca din Galați și cele din localitățile din județ implicate – organizator / gazdă, dar și invitat, *Casa Corpului Didactic* – organizator / gazdă / invitat, casele de cultură din Galați și Tecuci – gazdă, invitat, organizator.

Alte instituții implicate: ONG-uri – invitat / organizator, cluburi de amatori – organizator / gazdă / invitat, *Universitatea Dunarea de Jos* organizator / gazdă / invitat, școli – organizator / gazdă / invitat.

În 2005, fiind prima ediție desfășurată la Galați, am încercat să trezim curiozitatea concitadinilor prin varietatea domeniilor abordate, urmărind, totodată, ca prin tipologia activităților propuse să satisfacem și nevoile de informare, studiu și loisir ale principalelor grupe de cititori ai bibliotecii. De aceea am păstrat într-un număr însemnat activități culturale tipice bibliotecii.

Dintre punctele tari ale festivalului putem menționa:

- impact pozitiv la public datorat amplorii și istoricului festivalului I;
- buna colaborare cu instituțiile partenere (în mod special cu ONG-urile, mass-media și scriitorii în virtutea vechilor relații de colaborare);
- reflectare mediatică pozitivă atât pentru oraș, cât și pentru manifestările din județ (în periodicele din Galați, pentru tot programul și din Tecuci, pentru manifestările derulate acolo).

Puncte slabe:

- susținere mai slabă din partea școlilor (greva și gripa aviara!!!);
- resurse materiale extrabugetare (sponsorizări, donații) puține, dar suficiente (educația nu se "asortează" cu publicitatea comercială!);
- declararea festivalului și coordonarea defectuoasă de la Ministerul Educației a provocat confuzie, întrucât s-a desprins o "ramură" (Casa Corpului Didactic), care a organizat activități separat de cele propuse de noi ;
- comunicarea în rețea a fost slabă, nu

am mai aflat detalii suplimentare de la coordonatorii ceilalți față de cele de la seminarul de la Sibiu.

Dintre manifestările cele mai interesante sau de succes exemplificăm :

a) **Prezentare publică de oferte și expoziție "Șansa ta este șansa noastră"**

Justificarea proiectării activității (locul ales, formatul, modul de desfășurare, populația țintă) a fost găsită prin:

- rata cea mai ridicată a șomajului în rândul absolvenților;
- dificultatea găsirii unui loc de muncă fără certificări și atestate suplimentare;
- Galațiul – oraș mare: cca 300.000 locuitori;
- necesitatea informării despre ofertele de calificare din sectorul non-formal în conformitate cu noile cerințe de pe piața muncii.

Organizarea acestui eveniment a reprezentat pentru bibliotecă următorul travaliu:

- nr. protocoalelor de colaborare (5)
- numarul furnizorilor implicați (16)
- nr. de participanți la prezentare și vizitatori la expoziție (50; cca 400/lună)
- nr. materiale expuse (cca 60 pliante, broșuri, afișe, CD-uri).

b) **"Tradiții și obiceiuri în lumea satului" atelier, expoziție și întâlnire cu bătrânii satului în comuna Slobozia Conachi.**

Justificarea proiectării activității s-a bazat pe următoarele elemente:

- Slobozia Conachi este o localitate în care obiceiurile tradiționale și folclorul nu au dispărut total și, de aceea, Biblioteca, Școala, Căminul cultural, Primăria, fac eforturi de recuperare și conservare a practicilor vechi, speciilor folclorice pe cale de dispariție și a obiectelor artisanale;
- sprijinirea studierii cercetătorilor de etnografie și folclor din zona sudului Moldovei și Dunării de Jos;
- educarea copiilor și tinerilor sub amprenta specificului local;
- atragerea de turiști în localitate.

Efortul organizatoric al acestei manifestări suportat în special de Școala nr. 2 și Biblioteca din Slobozia Conachi s-a concretizat în:

- nr. participanți (4 bătrâni, primarul, cadre didactice 8, elevi 60, în total cca 75 persoane);
- nr. obiecte artisanale expuse (cca 200);
- nr. lucrări științifice realizate de cadrele didactice (2 – "Specificul colindelor din Slobozia Conachi", "Vechi și nou în Slobozia Conachi");
- materiale filmate (3).

În anul 2006, *Festivalul Șanselor Tale* a avut o structură asemănătoare, iar dintre evenimente, unul deosebit a fost cel în care s-a inaugurat parteneriatul cu *Asociația de sprijin a Virstnicilor « Sf. Spiridon » din Galați*, în urma căruia s-au trimis periodic loturi de cărți pentru lectură și s-a acordat răspuns solicitărilor de informare despre probleme legislative din domeniul pensiilor de stat. Un alt tip de activitate este serviciul de asistență pe care biblioteca o poate oferi reprezentanților cluburilor și asociațiilor, instituțiilor de învățământ și altor organizații în realizarea de expoziții și materiale informative ca o prelungire a activităților de împrumut de documente în afara instituției. Biblioteca V. A. Urechia Galați a experimentat acest tip de activități cu succes.

O altă activitate, intitulată *Simboluri ale orașului Galați*, desfășurată într-un cadru neconvențional (Restaurantul Sport), s-a bucurat de un mare succes în mod special în rândul intelectualilor și a continuat și în anul următor (2007), incitând spiritele cu atât mai mult cu cât proiectul se bucură de sprijinul *Revistei Porto - Franco* și al *Societății Scriitorilor C. Negri* din Galați. O a treia întâlnire va avea loc cu prilejul Serbărilor Galațului din acest an.

Momentul cu impact substanțial a fost un seminar de tip «*formarea formatorilor*» la care au participat reprezentanți ai Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă, cadre didactice, studenți, juriști, un broker de asigurări și bibliotecari. *Competențe sociale*, seminarul susținut de prof. dr. Hans Joachim Hug de la World University Service, la Biblioteca V. A. Urechia Galați, a

actualizat unele cunoștințe și abilități în interrelaționarea la locul de muncă și în societate.

Parteneriatele pentru învățarea experiențială: *învață să înveți, învață prin "a face"*.

Cursurile organizate pentru utilizatori constituie o oportunitate de a-i antrena în interesul comun. De exemplu, unele biblioteci ofera cursuri de inițiere în utilizarea mijloacelor multimedia în practica cercetării care se adresează grupurilor de elevi, studenți, instituțiilor culturale, asociațiilor care doresc o colaborare regulată cu biblioteca.

Obiectivele urmăresc valorizarea muncii elevilor și studenților, încurajarea practicilor pedagogice inovative, dezvoltarea parteneriatelor între instituțiile locale (muzee, arhive, etc), inițierea unei rețele a cercetătorilor care frecventează biblioteca. Aceasta poate pune la dispoziție resurse gratuite, asigura formarea echipelor, emite materiale cu caracter informativ periodic sau la cerere și poate asigura o relație privilegiată pentru membrii categoriei de beneficiari implicată în proiect.

Din succesele recente ale Bibliotecii "V. A. Urechia" vis-a-vis de acest tip de activități putem menționa următoarele:

1. Lectura - Documentare – Comunicare

Proiectul planificat pentru semestrul I 2007 cu finalizare în "*săptămâna națională a bibliotecilor*" din luna aprilie, a cuprins următoarele activități:

- a) Workshopul "*Lectura. Documentare. Comunicare*" - *Invață să înveți și să comunici!*
- b) Expoziția: *Pagini din istoria cărții și a presei*

Obiectivele proiectului au urmărit:

- creșterea competențelor viitorilor profesioniști din mass-media prin exersarea asistată a tehniciilor de munca intelectuală, studiu și documentare în Biblioteca Publică V. A. Urechia;
- dobândirea abilităților de comunicare publică și de grup.

Grupul țintă a fost constituit din studenți

de la anul II, Specializarea Jurnalism, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, iar partenerii: Universitatea Dunărea de Jos, parteneri media: *Viața Libera* Galați, *Imparțial*, *Revista Dominus*, *TV Express*.

Experiența a fost deosebită prin antrenarea studenților ca parteneri de proiect, dar și beneficiari, totodată. Pe lângă instruirea în vederea utilizării instrumentelor de lucru în bibliotecă, a tehnicilor de muncă intelectuală cu mijloace tradiționale și moderne, studenții au beneficiat și de experiența realizării unei expoziții, a prezentărilor orale cu sprijinul videoprojectorului. Totodată și-au exersat abilitățile în promovarea evenimentelor prin materiale grafice și prin mass-media, precum și în organizarea protocolului la eveniment.

2. Scriitori români în biblioteca virtuală - concurs national de software didactic pentru limba și literatura română, ediția a doua, Galați 8 - 10 iunie 2007, desfășurat pe două secțiuni:

a) Secțiunea *AEL* (Advanced e-Learning Objects, dezvoltate de SIVECO Romania, lecțiile *AEL* sînt folosite azi în toate liceele din România.).

b) Secțiunea *Enciclopedii și proiecte*.

Obiectiv principal: îmbunătățirea calității procesului didactic prin instrumente moderne, la standarde europene, iar grup țintă principal a fost constituit din elevi din învățămîntul preuniversitar din Galați și din alte județe ale țării, pornindu-se de la premisa că documentarea pentru realizarea softurilor îi va determina pe elevi să facă sinteza între modern și tradițional, să combine utilizarea tehnicilor moderne cu clasică documentare în biblioteci și fonduri de arhivă, să-i determine să citească și să valorizeze literatura română.

Inițiatorul și organizator principal al acestui proiect care are mari șanse de viitor este Inspectoratul Școlar Galați cu sprijinul ministe-

rului de resort. Parteneri au fost *SIVECO* (lider în rîndul caselor românești de software), *Ministerul Educației și Cercetării*, *Ministerul Culturii*, biblioteci, muzee ale literaturii, case memoriale și așezăminte culturale, etc

Biblioteca *V. A. Urechia* a asigurat atît baza de documentare pentru participanții gălățeni la concurs, spațiul și, parțial, asistență de specialitate pentru realizarea produselor la Secțiua Referințe Electronice și Internet, cît și organizarea festivității de deschidere, care a inclus întîlnirea cu academicianul Eugen Simion și masa rotundă cu tema: *"Parteneriatele culturale – premisă a dezvoltării unui învățămînt modern"*. S-a remarcat cu acest prilej importanța dezvoltării abilităților elevilor de a se documenta, de a prelucra informațiile provenite din surse variate, de a folosi tehnicile și mijloacele moderne la orele de literatură și în studiul individual, dar și necesitatea redimensionării parteneriatelor dintre unitățile de învățămînt și instituțiile de cultură, din perspectiva noilor politici educaționale.

Prezentarea lucrărilor și jurizarea acestora a avut loc în cadrul sălii Amfiteatru și a Laboratorului *AEL* din cadrul Colegiului Național „*V. Alecsandri*”. Au fost prezente echipe din *Arad, Bacău, Brăila, Cluj, Constanța, Ialomița, Bistrița - Năsăud, Iași, Mureș, Vâlcea, Vrancea*.

Nu în ultimul rînd s-a urmărit prin acest proiect și formarea profesorilor de specialitate în limba și literatura română, în vederea implementării strategiei de instruire asistată de calculator *AEL*. Trebuie menționat în acest sens succesul avut de un profesor de la Colegiul Național din Galați, vechi colaborator al Bibliotecii *V. A. Urechia*, care a adus pe calea Internetului noutăți documentare despre *Mircea Eliade* de la Chicago, prin intermediul unui fost elev aflat acum la studii în SUA.